

Skepsis til turnustjenesteforslag 210

Norsk forening for allmennmedisin og Allmennlegeforeningen uttrykker sterk skepsis til Helsedirektoratets forslag om å erstatte dagens turnustjeneste med tre års plikttjeneste.

Foreningene uttrykker støtte til den norske turnustjenesten for leger og understreker særlig betydningen av at alle norske leger får erfaring med legearbeidet i primærhelsetjenesten. Alle leger bør ha den kjennskap til allmennmedisin som dagens turnustjeneste gir, men foreningene er uenig i å innføre plikttjeneste av lengre varighet for alle leger. Allmennlegeforeningen understreker at den finner det helt uakseptabelt at forslaget innebærer en kraftig svekkelse av rettighetene til nyutdannede leger som er gravide eller har barn.

Etter gjennomført plikttjeneste vil en lege etter EØS-regelverket ha rett til selvstendig allmennpraksis for trygdens regning. Derfor kan forslaget oppfattes å bygge på en forestilling om allmennmedisin som en kompetanse alle leger skal ha i bunnen, før eventuell videre spesialisering innen andre fagområder. De mener at dette vil svekke fagområdet og spesialiseringen allmennmedisin, og derved tilbudet pasientene får hos allmennlegen. De påpeker at allmennmedisin er et fagområde som krever særskilt kompetanse, slik at det bør stilles krav til spesialisering i allmennmedisin for å arbeide selvstendig som allmennlege.

Et forsøk på å løse rekrutteringsutfordringene i allmennmedisin ved innføring av plikttjeneste/beordring, vil innebære en kraftig reduksjon av fagets status og anseelse. Dette vil svekke fagområdet og spesialiseringen allmennmedisin, og derved tilbudet pasientene får hos allmennlegen.

De er også bekymret over at direktoratets forslag innebærer en betydelig reduksjon av hovedutdanningen innen alle spesialiteter.

desto større sannsynlighet at resultatet er i favør av sponsoren.

Billigst og best med allmennleger

– Allmennleger har et oppdrag fra myndighetene. Kommunene skal bl.a. sørge for allmennlegetjeneste, herunder fastlegeordning og legevaktsordning, for å fremme helse; forebygge, diagnostisere og behandle sykdom, skade eller lyte; utføre medisinsk habilitering og rehabilitering, pleie og omsorg, samt hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, fremholdt lederen.

– Fastlegen har bl.a. ansvaret for planlegging og koordinering av individrettet forebyggende arbeid, undersøkelse og behandling. Innbyggerne på fastlegens liste skal få utført nødvendige allmennlegetjenester, og få henvisning til andre helsetjenester etter behov, få utskrevet helseattester og få legeopplysninger ved søknad om helse-, trygde- og sosialtjenester, sa han.

– Grunnlaget er solid internasjonal dokumentasjon for at en helsetjeneste basert på en godt utbygd allmennmedisintjeneste er best og billigst, sa Roksund.

Tillit

– Skal vi lykkes med dette, er forutsetningen tillit. Vi bør som allmennleger kjenne seg netegnet ved dyktighet, relevant kompetanse, kunnskap, ferdigheter og gode holdninger. Vi bør ha et menneskesyn med respekt for pasientens autonomi og egenverd, toleranse for variasjon i menneskers leve- og tenkemåte, og en bio-psyko-sosial forståelse, sa Roksund. Vi bør se, lytte, forstå og se sammenhenger sammen med pasienten og komme fram til fornuftige utrednings- og behandlingsopplegg.

– Samfunnets forventninger må innfris på et vis, sa han. Samfunnet forventer at vi er til stede på kontorene, at vi gir god diagnostikk og behandling, at vi samhandler og behandler akutt syke, kronisk syke, prioriterte grupper som psykiatri/rus, samt gjør forebyggende helsearbeid, mente lederen.

– Samfunnets forventninger må innfris på et vis, sa han. Samfunnet forventer at vi er til stede på kontorene, at vi gir god diagnostikk og behandling, at vi samhandler og behandler akutt syke, kronisk syke, prioriterte grupper som psykiatri/rus, samt gjør forebyggende helsearbeid, mente lederen.

For å innfri i fremtiden skal vi beskrive gjennom prosjekt Allmennmedisin 2020 hvor vil vi og hvordan kommer vi dit, sa Roksund. – Vi skal omtale faget, ta med hvilke kvalitetsaspekter som skal med, hva vi trenger av utdanning og hvordan vi kan bli bedre på samhandling og ledelse, avsluttet Roksund.

Ellen Juul Andersen

ellen.juul.andersen@legeforeningen.no

Avdeling for informasjon og helsepolitikk

En spennende tid!

– Det er utviklingsarbeid på de fleste områder i helsetjenesten; vi lyttes til og vårt engasjement får gjennomslag, sa Torunn Janbu i sin tale til årsmøtet.

Torunn Janbu.
Foto Cecilie Bakken

– Det skjer viktige initiativ i Helsedirektoratet for utvikling av fastlegeordningen og jeg ser at Allmennlegeforeningens langsiktige arbeid gir resultater.

Primærhelsetjenesten har særskilte utfordringer mht rekruttering, stadig flere oppgaver og legevakt, sa presidenten. – Vi trenger en styrking av offentlig legearbeid og samfunnsmedisin. Fastlegens bidrag i det inkluderende arbeidslivet er fortsatt viktig.

Koordinatorrollen må utvikles, ikke utfordres, sa Janbu. Legepresidenten trakk frem at dagens helsepolitiske agenda er preget av et ønske om styring. Bruken av avtaler og insentivstyring som virkemidler er under press. Vi opplever også mindre tid på høringer, sa hun. Presidenten avsluttet med å si at målet om en styrket fastlegeordning som grunnmur i en helhetlig helsetjeneste, står fast. Men den må ha rammebetingelser som frister den nye generasjonen leger, sa Janbu.

Ellen Juul Andersen

ellen.juul.andersen@legeforeningen.no

Avdeling for informasjon og helsepolitikk